

[Paabøl.]

særeje. I nutiden med de mange skilsmisser må man formentlig tilråde alle, der ved ægteskabets indgåelse har formue eller venter arv af betydning, at oprette ægtepagt. Formuefællesskabet hører fortrinsvis hjemme i tilfælde, hvor formuen er opsparet under ægteskabet. Var formuen en fideikommisskapital, kan man have undladt at oprette ægtepagt udfra den betragtning, at fideikommisskapitalen i forvejen i realiteten var at behandle som særeje. Jeg mener derfor, at dette spørgsmål kan volde nogen tvivl.

Vi tiltræder ændringsforslagene, men kan ikke tiltræde lovforslaget som helhed.

Hanne Budtz: Mit parti har i udvalget arbejdet udfra den opfattelse, at det vil være rigtigt at lade familiefideikommisserne overgå til fri ejendom.

Det ærede medlem hr. Paabøls bemærkninger i dag giver mig anledning til at udtale, at det konservative folkeparti naturligvis også er af den opfattelse, at viljeserklæringer skal respekteres, men det er en kendt sag, at tiden er løbet fra mange testamentariske dispositioner, og at forholdene kan ændre sig, således at forudsætningerne for testators viljeserklæringer ganske er bristet. Det er det, der efter vor opfattelse er sket med hensyn til familiefideikommisserne. Det må også fremhæves, at det er pengeformuer; det drejer sig om, ikke formuer, der er knyttet særlig åndelig interesse til, eller som har særlig affektionsværdi, bortset fra de familiefideikommissers, der består af løsøre, og som udtrykkeligt er undtaget fra overgangen til fri ejendom.

Det, der særlig får mit parti til at medvirke til denne ophævelse af familiefideikommisserne, er, at deres værdi efterhånden er blevet illusorisk i forhold til den oprindelige værdi. Hvis man tager sit udgangspunkt i 1914, det år, da der sidst er blevet konfirmeret pengefideikommissers, kan man se forskellen i udviklingen med hensyn til kapitaler, der er anbragt alene i pengeværdier, og kapitaler, der er anbragt f. eks. i jord, som jo er værdifast ejendom. En pengekapital på 450 000 kr. i 1914 har i dag, hvis man omregner efter pristallet, en værdi af 120 000 kr., medens derimod en tilsvarende

fast ejendom til en værdi i 1914 af 450 000 kr. i dag har en værdi, omregnet efter pristallet, på 390 000 kr.

Hvad angår forrentningen af fideikommisskapitalen, er denne, der i 1914 var på 25 000 kr., ligeledes omregnet efter pristallet, i dag faldet til 5 600 kr., medens udbyttet af den tidligere nævnte landejendom er steget fra 75 000 kr. til 112 000 kr., altså tal, der i høj grad taler for det standpunkt, vi indtager i denne sag i dag. For de pengefideikommissers, der er stiftet på et tidligere tidspunkt, omkring århundredskiftet eller før, er det klart, at værdien af udbyttet er blevet betydelig ringere endnu; der rettes jo i vore dage meget store angreb på større kapitaler, og når man betragter det forslag, regeringen har fremsat om ændrede, og i høj grad forhøjede, arveafgifter, er det absolut et argument, der taler for at lade disse værdier overgå til fri ejendom, så de kan komme ud i bedre anbringelse, give bedre udbytte og derved blive udsat for en større fordeling.

Under første behandling af sagen tog jeg ligesom det ærede medlem hr. Erhard Jakobsen på mit partis vegne forbehold med hensyn til afløsningsafgiften, og jeg konstaterer med tilfredshed, at procenten er blevet sat ned, således som vi havde ønsket det, idet afløsningsafgiften, som allerede nævnt af udvalgets ordfører, er blevet ændret fra 4 pct. til 2,5 pct., en ændring, vi finder fuldtud rimelig og nødvendig. Dette vil sige, at der ikke skal afgives et urimelig stort beløb til statskassen, som dog på den anden side får sine udgifter dækket.

Endelig finder vi det rimeligt, at de almindelige arveafkaldsbestemmelser også finder anvendelse på dette område, sådan som det bestemmes ved ændringsforslag nr. 2 til § 6, og mit parti vil gerne bidrage til gennemførelse af en retfærdig fordeling af arv imellem søskende.

Med hensyn til de fideikommisskapitaler, der er anbragt i jord, har det desværre ikke været muligt at fastlægge særlige bestemmelser i lovforslaget og heller ikke at stille ændringsforslag på dette område, men vi nærer tillid til, at der gennem de forhandlinger, der skal føres i overformynderiet, vil opnås den bedst mulige ordning, herunder indrømmelse af en rimelig uopsigelighed.